

MOTIVACE

Zora Syslová

MOTIVACE

vyjadřuje přeneseně souhrn všech skutečností, které podporují nebo tlumí jedince, aby něco dělal, či nedělal. Je to proces, který určuje směr, sílu a trvání chování.

- **Motiv** - je hypotetickou dispozicí k motivaci. Je činitel, který zvyšuje intenzitu výkonu a chování, to znamená je energizujícím činitelem, je to i činitel, který určuje směr či obsah chování k dosažení určitého cíle. Je tedy i činitelem motivačním.
- **Zdroje lidské motivace – incentivy** (hmotné i nehmotné stimulační pobídky, které vyvolávají nebo zesilují motivaci)

MOTIVACE

○ Vnitřní

aneb „*tak to chci, tak je to správné*“

Souvisí

- s uspokojováním potřeb
- s příjemnými pocity
- zvnitřněnými hodnotami

○ Vnější

aneb „*udělám to pro odměnu nebo abych se vyhnul/a nepříjemnostem*“

Činnosti:

- u kterých nevidíme smysl
- které neuspokojují naše potřeby
- které musíme

Jde o podporu při cestě od
„závislosti k nezávislosti“, tedy k
rozvoji plně autonomní osobnosti.

Plná závislost – prenatální období

VNITŘNÍ MOTIVACE

- Uspokojení potřeb
 - učitel (pocit bezpečí)
 - zvědavost (seberealizace)
 - ostatní děti (sounáležitost, přátelství)
 -

USPOKOJOVÁNÍ POTŘEB:

- Potřeba místa
- Potřeba bezpečí
- Potřeba podnětu, péče a výživy
- Potřeba podpory, opory
- Potřeba limitu

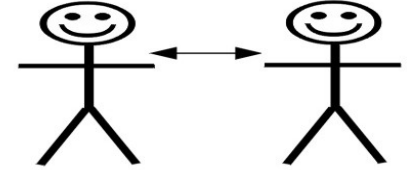

MOTIVAČNÍ NÁSTROJE

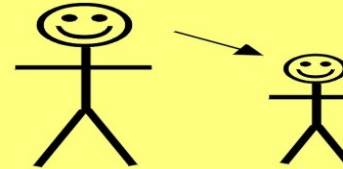
VNITŘNÍ MOTIVACE
ZODPOVĚDNOST, INICIATIVA
VYSOKÁ SEBEÚCTA

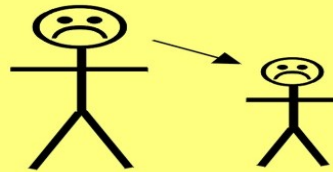
Uznání, ocenění
zpětná vazba
empatie, podpora
možnost výběru
popis, informace
já-výroky
rovné šance
spoluúčast na řešení
problému ...

VNĚJŠÍ MOTIVACE

**POSLUŠNOST
ZÁVISLOST NA AUTORITĚ**

Pochvaly
odměny
"laskavá manipulace"

Tresty
vyčítání
vyhrožování
příkazy, zákazy
shazování, ironie
moralizování,
citové vydírání
srovnávání
proctví ...

**ŽÁDNÁ
MOTIVACE**

Nezájem
lhostejnost
ignorování

Rozum
(smím – nesmím)
2
Změna postoje
6

Emoce
(chci – nechci)
3
Energie
4

Činy
(umím – neumím)
1
Výdrž
5

PROFESIONÁLNÍ CHYBA

- snaha motivovat dítě (žáka, studenta) učitelem, přes komponentu „emoce“, tedy aby dítě „chtělo“
- vede to zpravidla k vymlouvání (dokazování učiteli), že „tak jak on to chce to není možné“

PODPORA JEDINCE

- nastartování pozitivní změny (podpora učení – motivace) je v oblasti „činy“
- apelujeme na složku „umím“, protože dítě si plně uvědomuje, že „toto umí“ a v osobní historii dokáže najít důkazy o zvládnání
- problém je pak posazený do jiné roviny – „rozhodnout se začít“
- pokud učitel svým vyjádřením důvěry, opírajíc se o kladný vztah mezi ním a dítětem, důsledně argumentuje a dává podporu, lze předpokládat, že dítě zahájí proces (mozek dává signál „smíš“)

Pokud se podaří „otevřít“ dvě komponenty (umím a smím), je velmi pravděpodobné, že se „otevře“ i komponenta třetí – „chci“.

Jestliže jsou všechny tři zásadní komponenty rozhodovacího procesu v kladném pásmu, vloží do zahájené aktivity dítě více energie, investuje do učení více času („neodbude ji“), vydrží u ní (bude potřebovat podporu).

Tento model motivace vede ke zvýšení učebního výkonu.

PODMÍNKY K UDRŽENÍ VNITŘNÍ MOTIVACE:

- Smysluplnost
- Spolupráce
- Svobodná volba
- Zpětná vazba

